

Apolonia Susperregi Zabala Poloni

*Errenteria,
Gipuzkoa
(1937)*

Aurkibidea

Biografia

Errenterian jaioa. Sei senidetan hirugarrena zen. Eskolara gutxi joan zen, etxean lana izaten zutelako. Tabernari lanetan ibilia. Futbola, idi-probak eta bidaiatzea izan ditu zaletasun. Jose Migel Loinazekin ezkondu eta sei seme-alaba izan zituen.

Zintak

ERR-056

• **Proiektua:** San Ignacio ikastetxea. Ahozko ondarea jasotzen

- **Elkarrizketatzailea(k)**: Oliden, Garbiñe - Trullos, Sara
- **Data**: 2016-03-17
- **Iraupena**: 20 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Gisasola, Jaione
- **Emalea**: Lekaroz Mazizior, Gorka

Pasarteak

1. Familiako harremanak

- **Erref**: ERR-056/001
- **Iraupena**: 0:01:14. **Hasi**: 00:00:00. **Bukatu**: 00:01:14

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

<p>Poloni 1937. urtean jaio zen Erreterian. Bere familiako giroa eta harremanak nolakoak ziren kontatzen du.</p>

Transkripzioa

-Bueno aber nola dakazu izena eta nungua zea?
 -Bueno, nik izena dakat Poloni ta naiz...ze esan behar dizut Errenteikua naizela edo jaiotetxia? Errenteikua jaio eta bizi.
 - Ta ze urtian jaio ziñan?
 - Hogeitahamazazpiyan, “mil novecientos treinta y siete”.
 - Ta zure etxian zenbat lagun bizi zinazten?
 - Aita ta ama eta geo nik ezautu nittun sei senide giñan.
 - Ta zu zenbatgarrena?
 - Ni hirugarrena bizi naizenetan.
 - Ta zure gurasuakin erlaziya nolakua zan?
 - Bai, batzutan haserretzen ginan baiño ba pasable.
 - Ta zure ama ezkondu ta geo lanian jarraitu zun edo nola?
 - Nere ama ezkondu zan basarritik eta bere bizi guziya geo ezkondu zan etxian bizitu zan, han intzun lana.
 - Ta aitai errespetua ta hola nola zan?
 - Bai aitai errespetua geniyan hola beitura bakarrik oso ondo, ta ama eun guztin erritan ta amakin ondo, baiña aitan beitura era mui...oso zorrotza.

2. Baserrian txikitan

- **Erref**: ERR-056/002
- **Iraupena**: 0:03:46. **Hasi**: 00:01:14. **Bukatu**: 00:05:00

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Aisia » Jai-giroa » Etxe barruko ospakizunak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako lanak

Laburpena:

<p>Baserriko bizimoduaz dihardu Polonik. Txikitan etxean zituzten animaliak aipatzen ditu, eta umetan egiten zituen lanak azaltzen ditu. Etxean kanpoko jendeari harrera egiten ziotela kontatzen du.</p>

Transkripzioa

- Eta gero etxian baratzaik edo ikulluik hola bazenuten?
- Bai, genitun beyak, ardiyak, ahuntzak, txerriyak... eta hayei jaten eman, ekarri jana, haik garbittu...
- Ta lanak zuen senideen artian banatu iten zenituzten?
- Bai, banatu itten genittun. Arratsaldetik bakarrik juten ginan ikastola, bueno eskola zan orduan, ordubitatikan lau terdita hola, ez giñan eunero juten astian bi eunetan hirutan. Ni eskolara oso gutxitan juna naiz, ta nere anayak eta ere bai. Porque guk etxian ez genun urare itturritikan ekartzen genun etxian...etxeko laneako. Sua ere eurra kanpotik ekarri ta iten genun, argiya ere ni txikiya nintzela jarri zuten bonbillak ta hoi guk bestela itte genun ba kandelakin edo bazeon zea beste katxarro bat karburua esaten ziyotena pixtuta. Lurrian genun sua, geo ezautu genun txapa eta geo ya azkeneako dena.
- Eta txapako egurra ze ekartzen zenuten zure anayak eo?
- Anayak eta guk igual astuakin juten giñan mendira ta karri ta geo aixkorakin puskatu ta...
- Ta geo bizilagunakin zer nolako erlaziya zenuten?
- Ondo, eske gu bizi giñan mendi batian eta nere izeba eta osaba bizi zian beste mendiyen. Tartian erreka zeon ta zerbait...telefonua ta etzan orduan ta zerbait o falta zenun o enkargu bat da o bihar meza holako ordutan dago holakona ta hoi... e guk itten genun hemendikan ta behaiyek haitzen zuten beste menditikan.
- Ta geo etxea jende asko juten zan eo nola zan?
- E etxeko zea?
- Bai.
- Nere etxian nik beti jendia ezautu dut kanpokokua, porque mendiyen da Urdaburuko birian ta beti jendia juten tzan eta klaro eateko eo zeozer jateko ta gutxi izaten genun, geo ya hasi zian... hasi giñan, biño lehenbizitikan ez genun ezer izaten. Ta jendia juten zan bokadilluakin eta hoi bai ardua edo dagardua beti izaten genun etxian beaizentzako.
- Ta etxian eo hola geatzen zian lota eo pasaran bakarrik?
- Lotan ere gelditzen zian ta euna pasatzea jun ere bai. Ganbaran genitun preparatuak logela batzuk eta ondo udaran oan jendia kanpoa juten dan bezala, pues Erreteritik eta familiya ta juten zian pues aste bat pasatzea eo hamar egun... o jendia heldutakua eta oporrak hartuta hara astian seme-alabak lanean juten ziala ta geo bixita juten zitzaiotela hairi. Beti jende tartian bizitu naiz ni egiya esan.
- Ta geo kuarto hoik kobratu eo hola itan zenuteneo nola zan hoi?
- Pues, zerbait kobratuko zuten nere gurasuak, porque ni ttikiya nitzan orduan, zerbait kobratuko zuten biño ezin dizut esan orduan nola iten zuten.
- Ta geo arropak ta hola nola garbitzen zenituzten? porque labadorak eta hola etzeuden.
- Labadoraik etzan ta arropa garbitzen genun eskuz. Etxian jaboyakin eta zeatu ta geo aklaratzea juten giñan itturrira, etxetikan genun ba berrehun metro hola itturriya. Etxeko ura handik ekartzen genun arropak jaboyak ta eskuz etxainin ta geo han astindu ta geo etxea etorri ta zabaldu kanpuan edo ganbaran, segun egualdiya nola zeon.
- Ta hoi ze iten zeun ahizpakin ta hola?
- Bai, ahizpakin o amakin ni o. Ni nitzan nesketan zaharrena, bi ahizpa giñan ta gea oaiñe eta ni gehiyena. Ni ezkondu bitarte han eondu nitzan.

3. Gabonetan kantari

- **Erref:** ERR-056/003
- **Iraupena:** 0:01:08. **Hasi:** 00:05:00. **Bukatu:** 00:06:08

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Erljioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Gabonak

Laburpena:

<p>Etxean Santiyo egunean denak bildu, eta oso egun berezia izaten zela oroitzen du Polonik. Gabonetan baserriz baserri kantari joaten ziren.</p>

4. Aste Santuan triste

- **Erref:** ERR-056/004
- **Iraupena:** 0:01:58. **Hasi:** 00:06:08. **Bukatu:** 00:08:06

Gaia(k):

- Erljioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Aste Santua

Laburpena:

Igandero Oiartzunera zazpietako mezara joaten zirela kontatzen du Polonik. Ama lanak zirela eta gutxiagotan joaten zen mezara. Aste Santuak nolakoak izaten ziren azaltzen du.

5. Umetan eskolan eta jolasean

- **Erref:** ERR-056/005
- **Iraupena:** 0:03:21. **Hasi:** 00:08:06. **Bukatu:** 00:11:27

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Eskolan zortzi bederatzi urterekin hasi eta hamahiru urterekin utzi zuen. Neska eta mutilak elkarrekin joaten zirela kontatzen du Polonik. Idatzi, irakurri eta matematika apur bat ikasten zutela dio. Ahal zenean jolasten zutenean kontatzen du, hala ere, taberna zela eta, etxean entretenituta egoten zirela dio.

6. Ospakizun gutxi gaztetan

- **Erref:** ERR-056/006
- **Iraupena:** 0:00:37. **Hasi:** 00:11:27. **Bukatu:** 00:12:04

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Etxe barruko ospakizunak

Laburpena:

Gaztetan ospakizun gutxi egiten zituztela gogoratzen du Polonik. Ohiturarik ez zuten santuak eta urtebetetzeak ospatzeko.

7. Ezkonduta baserrian lanera

- **Erref:** ERR-056/007
- **Iraupena:** 0:04:14. **Hasi:** 00:12:04. **Bukatu:** 00:16:18

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Senarra mendian lanean ibiltzen zela ezagutu zuen. Ezkondu zenean senarrarekin eta haren amarekin bizi izan zen baserrian. Baserrian eta seme-alabak zaintzen egon zen denbora gehienez. Baserria zahartuta geratu zenean berria egin eta taberna jarri zuten. Hala ere, senarra idi-demetan aritu izan zen afizio bezala.

8. Haurdunaldiak eta erditzeak etxean

- **Erref:** ERR-056/008
- **Iraupena:** 0:01:27. **Hasi:** 00:16:18. **Bukatu:** 00:17:45

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Jaiotzak

Laburpena:

<p>Haurdunaldian medikura oso gutxi joaten zela kontatzen du. Birritan edo joan zen, eta lehenengo seme-alabak etxean jaio ziren.</p>

9. Txerriak hiltzen

- **Erref:** ERR-056/009
- **Iraupena:** 0:00:33. **Hasi:** 00:17:45. **Bukatu:** 00:18:18

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Abere-hiltzea

Laburpena:

Txerria hiltzeko ohitura zuten etxean. Txerriak tabernarako erabiltzen zituztela kontatzen du Polonik.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2025-12-04

CC-by-sa | Ahotsak.eus
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com